

Finansdepartementet

Finansmarknadsavdelningen

Dnr Fi2024/01053

Beräkning av det totala riskvägda exponeringsbeloppet

April 2024

Promemorians huvudsakliga innehåll

I EU:s tillsynsförordning finns bestämmelser om kapitalbaskrav för kreditinstitut. Kapitalbaskraven bestäms delvis med utgångspunkt i det totala riskvägda exponeringsbeloppet. Genom ändringar i EU:s tillsynsförordning införs ett s.k. golv för beräkningen av det totala riskvägda exponeringsbeloppet. Beräkningen görs på institutnivå och på gruppnivå.

Medlemsstaterna får emellertid föreskriva att ett kreditinstitut ska beräkna det totala riskvägda exponeringsbeloppet utan beaktande av golvet, om institutet och moderinstitutet är etablerade i samma land och moderinstitutet gör beräkningen på gruppnivå. I promemorian lämnas de författningsförslag som krävs för att det nationella valet när det gäller undantag från kravet på att beräkna golvet för det totala riskvägda exponeringsbeloppet i EU:s tillsynsförordning ska kunna utnyttjas.

Medlemsstaterna får även föreskriva att kreditinstitut ska kunna tillämpa en övergångsreglering för bostadskrediter med låg risk. Övergångsregleringen följer av att golvet för det totala riskvägda exponeringsbeloppet i vissa fall kan leda till att kapitalbaskraven ökar hastigt för bostadskrediter. För svenska bostadskrediter förväntas detta inte vara fallet, varför det nationella valet när det gäller övergångsregleringen för bostadskrediter med låg risk i EU:s tillsynsförordning inte bör utnyttjas.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Innehållsförteckning

Promemorians huvudsakliga innehåll	2
1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:993) om särskild tillsyn och kapitalbuffertar	4
2 Beräkning av det totala riskvägda exponeringsbeloppet	5
3 Ikraftträdande	7
4 Konsekvensanalys	7

1 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2014:993) om särskild tillsyn och kapitalbuffertar

Härigenom föreskrivs att det i förordningen (2014:993) om särskild tillsyn och kapitalbuffertar ska införas en ny paragraf, 8 a §, och närmast före 8 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Beräkning av det totala riskvägda exponeringsbeloppet

8 a §

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet enligt artikel 92 i tillsynsförordningen ska beräknas utan golv, om

1. institutet är ett kreditinstitut som avses i 1 kap. 2 § 7 a eller 7 g, lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, och

2. moderinstitutet är etablerat i Sverige och beräknar beloppet på gruppnivå.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2025.

2 Beräkning av det totala riskvägda exponeringsbeloppet

Promemorians förslag: Det totala riskvägda exponeringsbeloppet ska beräknas utan beaktande av golvet för det totala riskvägda exponeringsbeloppet, om

1. institutet är ett svenskt kreditinstitut eller mycket stort värdepappersbolag, och
2. moderinstitutet är etablerat i Sverige och beräknar beloppet på gruppnivå.

Promemorians bedömning: Det nationella valet att införa en övergångsreglering för bostadskrediter med låg risk bör inte utnyttjas.

Skälen för promemorians förslag

Rättslig reglering

EU:s kapitältäckningsregelverk finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EU:s tillsynsförordning) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (EU:s kapitältäckningsdirektiv).

EU:s tillsynsförordning innehåller bl.a. krav på kapitältäckning för vissa risker (s.k. pelare 1-krav) för kreditinstitut, värdepappersbolag samt vissa finansiella eller värdepappersinriktade holdingföretag och blandade finansiella holdingföretag som på konsoliderad nivå ansvarar för att uppfylla kraven på grupp- eller undergruppsnivå. EU:s tillsynsförordning är direkt tillämplig i svensk rätt och kompletteras av lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag (tillsynslagen).

I tillsynslagen finns också bestämmelser som genomför EU:s kapitältäckningsdirektivs regler om särskilda kapitalbaskrav (pelare 2-krav). I lagen (2014:966) om kapitalbuffertar finns bestämmelser som genomför direktivets regler om olika kapitalbuffertar.

Reglerna om auktorisation, gränsöverskridande verksamhet, organisation, tillsyn och ingripanden i EU:s kapitältäckningsdirektiv genomförs i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Finansinspektionen är tillsynsmyndighet (behörig myndighet) vid tillämpning av EU:s kapitältäckningsregelverk.

Behovet av förändringar

EU:s kapitältäckningsregelverk har varit föremål för omförhandlingar (EU:s bankpaket).

Europeiska unionens råd och Europaparlamentet har kommit överens om ändringar i EU:s tillsynsförordning. Rättsakten kommer att kungöras i Europeiska unionens officiella tidning under våren eller sommaren 2024.

Avsikten är att de nya bestämmelserna i EU:s tillsynsförordning ska gälla redan fr.o.m. den 1 januari 2025. I promemorian behandlas de

författningsändringar som krävs för att anpassa svensk rätt till ändringarna i EU:s tillsynsförordning. Det krävs ytterligare författningsändringar med anledning av EU:s bankpaket. Förslag till sådana författningsändringar kommer att behandlas i ett annat sammanhang.

Beräkning av det totala riskvägda exponeringsbeloppet

I EU:s tillsynsförordning finns bestämmelser om kapitalbaskrav. Kapitalbaskraven bestäms delvis med utgångspunkt i det totala riskvägda exponeringsbeloppet. Genom ändringar i EU:s tillsynsförordning införs ett s.k. golv för beräkningen av det totala riskvägda exponeringsbeloppet. Beräkningen ska göras på institutnivå och på gruppnivå (artikel 92.3 första stycket).

Medlemsstaterna får emellertid föreskriva att ett kreditinstitut – förutsatt att det ingår i en grupp i vilken moderinstitutet gör beräkningen i artikel 92.3 första stycket i EU:s tillsynsförordning på gruppnivå och institutet och moderinstitutet är etablerade i samma land – ska beräkna det totala riskvägda exponeringsbeloppet utan beaktande av golvet (artikel 92.3 andra stycket). I ett sådant fall ska också moderinstitutet, när det beräknar sitt totala riskvägda exponeringsbelopp på institutnivå, göra beräkningen utan golv.

Det bedöms som lämpligt att kreditinstitut ska beräkna det totala riskvägda exponeringsbeloppet utan beaktande av golvet när moderinstitutet gör samma beräkning med beaktande av golvet på gruppnivå. Det nationella valet bör därför utnyttjas.

Enligt 10 kap. 1 § 2 tillsynslagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter som kompletterar tillsynsförordningens bestämmelser om beräkningen av kapitalbaskravet samt kapitalbasen. Det nationella valet kompletterar tillsynsförordningens bestämmelser om beräkningen av kapitalbaskravet (artikel 92) och rymms därför inom det befintliga bemyndigandet (prop. 2013/14:228 s. 283). Med stöd av bemyndigandet bör det nationella valet regleras i förordningen (2014:993) om särskild tillsyn och kapitalbuffertar.

Övergångsreglering för bostadskrediter med låg risk

Utöver golvet för det riskvägda exponeringsbeloppet innehåller ändringarna i EU:s tillsynsförordning ett antal tidsbegränsade övergångsregleringar. Övergångsregleringarna syftar dels till att ge kreditinstituten tillräckligt med tid för anpassningar, dels till att undvika en situation där kapitalbaskraven ökar hastigt. Övergångsregleringen för bostadskrediter med låg risk är ett nationellt val och är dessutom begränsad till nationella bostadskrediter (artikel 465.5).

När det gäller svenska bostadskrediter förväntas golvet för det totala riskvägda exponeringsbeloppet inte leda till att kapitalbaskraven ökar hastigt. Det nationella valet bör därför inte utnyttjas, vilket även bedöms leda till mer stabila kapitalbaskrav för svenska bostadskrediter över tid. I förlängningen är detta positivt för kredittagare och den svenska kreditmarknadens funktionssätt.

3 Ikraftträdande

Promemorians förslag: Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2025.

Skälen för promemorians förslag: De nya bestämmelserna i EU:s tillsynsförordning gäller fr.o.m. den 1 januari 2025. Författningsändringarna bör därför träda i kraft vid samma tidpunkt.

4 Konsekvensanalys

Promemorians bedömning: Förslaget har inga offentligfinansiella eller samhällsekonomiska effekter.

För kreditinstitut leder förslaget till minskade kostnader, jämfört med situationen då golvet för det totala riskvägda exponeringsbeloppet skulle ha tillämpats även på institutnivå. Samtidigt kan en eventuell risk för alltför låga kapitalkrav motverkas av andra bestämmelser i kapitaltäckningsregelverket.

Förslaget påverkar inte myndigheters eller allmänna förvaltningsdomstolars resursbehov.

Skälen för promemorians bedömning

Offentligfinansiella och samhällsekonomiska effekter

Förslaget har inga offentligfinansiella eller samhällsekonomiska effekter.

Effekter för företagen

Det finns omkring 175 svenska och utländska kreditinstitut i Sverige och förslaget omfattar ett 20-tal svenska grupper. Förslaget innebär att svenska kreditinstitut kan undvika en investeringskostnad för vissa systemtekniska krav när golvet för det totala riskvägda exponeringsbeloppet inte behöver beräknas på institutnivå för de fall att dessa kreditinstitut ingår i en grupp med ett svenskt moderinstitut som beräknar golvet på gruppnivå. Vidare görs bedömningen att förslaget inte medför en risk för alltför låga kapitalkrav på institutnivå som inte kan motverkas med hjälp av andra bestämmelser i kapitaltäckningsregelverket.

Effekter för konkurrensen mellan svenska och utländska kreditinstitut

Det nationella valet om beräkning av golvet för det totala riskvägda exponeringsbeloppet förväntas utnyttjas i flera av EU:s medlemsstater. Genom förslaget harmoniseras konkurrenssituationen mellan svenska och utländska kreditinstitut, vilket bidrar till en jämn spelplan.

Effekter för myndigheter och allmänna förvaltningsdomstolar

Förslaget påverkar inte Finansinspektionens resursbehov eller måltillströmningen till de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Alternativa lösningar

Förslaget kompletterar en EU-förordning. Om det nationella valet inte utnyttjas ökar kostnaderna för ett 20-tal svenska grupper.

Informationsinsatser

Finansinspektionen behöver informera kreditinstituten om den nya ordningen.

Effekter för hållbarhet och jämställdheten mellan män och kvinnor

Förslaget påverkar inte hållbarheten eller jämställdheten mellan män och kvinnor.

Överensstämmelse med unionsrätten

Förslaget kompletterar en EU-förordning.